

**TOÀ ÁN NHÂN DÂN
THÀNH PHỐ KON TUM
TỈNH KON TUM**

Số: 04/2023/QĐST-DS

**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Tp Kon Tum, ngày 15 tháng 5 năm 2023

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ KON TUM, TỈNH KON TUM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà Đồng Thị Bình
- *Thư ký phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Hương Duyên – Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Kon Tum.
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Kon Tum tham gia phiên họp:* Ông Nguyễn Hồng Dũng - Kiểm sát viên.

Ngày 15 tháng 5 năm 2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Kon Tum mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 44/2022/TLST-DS ngày 04 tháng 4 năm 2023 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 170/2023/QĐST-DS ngày 27 tháng 4 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Huỳnh Thị Xuân L , sinh năm 1946;

Địa chỉ: Thôn T, xã I, thành phố K, tỉnh Kon Tum. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Tại đơn yêu cầu đề ngày 04/4/2023, trong quá trình giải quyết và tại phiên họp xét đơn yêu cầu, người yêu cầu bà Huỳnh Thị Xuân L trình bày và yêu cầu Tòa án giải quyết:

Bà Huỳnh Thị Xuân L là mẹ đẻ của anh , sinh năm 1973, trú tại: Thôn Tân An, xã Ia Chim, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum. Vào năm 2011 anh Huỳnh D bị bệnh thần kinh tâm thần, được Phòng Lao động Thương binh và Xã hội cho hưởng trợ cấp bảo trợ xã hội hàng tháng. Thời điểm bị bệnh gia đình đã đưa anh Dũng đi chữa trị nhiều nơi nhưng không thuyên giảm, thậm chí anh Dũng còn bỏ trốn khỏi

bệnh viện không chịu chữa trị. Hiện nay, việc ăn uống và sinh hoạt phải phụ thuộc toàn bộ vào người thân. Nay bà Huỳnh Thị Xuân Lyêu cầu Tòa án giải quyết những nội dung sau:

Yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Huỳnh D mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà Huỳnh Thị Xuân L người giám hộ đương nhiên theo quy định pháp luật.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Kon Tum tại phiên họp:

- Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán giải quyết việc dân sự và Thư ký phiên họp thực hiện đúng quy định của pháp luật. Người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định của pháp luật.

- Nội dung: Căn cứ kết luận pháp y tâm thần số: 82/KL-GĐ, ngày 20/4/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên, căn cứ các tài liệu có trong hồ sơ việc dân sự, ý kiến của người yêu cầu tại phiên họp, có cơ sở khẳng định anh Huỳnh D mất năng lực hành vi dân sự. Đề nghị áp dụng khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22; Điều 46; Điểm c khoản 1 Điều 47; khoản 1 Điều 48; các điều 53, 57, 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Huỳnh Thị Xuân Lan. Tuyên bố anh Huỳnh D mất năng lực hành vi dân sự; và chỉ định bà Huỳnh Thị Xuân L là người giám hộ đương nhiên theo quy định pháp luật. Về lệ phí và chi phí tố tụng: Đơn yêu cầu của bà Lan được chấp nhận, nên bà phải chịu lệ phí và chi phí tố tụng theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Kon Tum nhận định:

[1] *Về quyền yêu cầu* “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”.

Bà Huỳnh Thị Xuân L là mẹ đẻ của anh Huỳnh D. Do đó bà Huỳnh Thị Xuân L được quyền làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Huỳnh D mất năng lực hành vi dân sự, theo quy định tại khoản 1 Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] *Về thẩm quyền giải quyết*: Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thành phố Kon Tum. Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thành phố Kon Tum có thẩm quyền thụ lý giải quyết việc dân sự theo đơn yêu cầu của bà Huỳnh Thị Xuân Lan.

[3] Xét yêu cầu của bà Huỳnh Thị Xuân Lyêu cầu Tòa án tuyên bố anh Huỳnh D bị mất năng lực hành vi dân sự. Xét thấy:

- Ý kiến của người yêu cầu bà Huỳnh Thị Xuân Ly và kết quả xác minh của Tòa án về tình trạng sức khỏe của anh Huỳnh D, đều có chung nội dung: Năm 2011 anh Huỳnh D bị bệnh thần kinh tâm thần, được Phòng Lao động Thương binh và Xã hội cho hưởng trợ cấp bảo trợ xã hội hàng tháng. Hiện tại, việc ăn uống và sinh hoạt phải phụ thuộc toàn bộ vào người thân, hiện nay anh Dũng không còn khả năng nhận thức.

- Tại Kết luận pháp y tâm thần số: 82/KL-GĐ, ngày 20/4/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên, kết luận:

1/ Kết luận về y học: Hiện tại đương sự (anh Huỳnh D) bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể đơn thuần (F20.6-ICD10).

2/ Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự (anh Huỳnh D): Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự 2015 quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”*.

Do đó, việc bà Huỳnh Thị Xuân Lyêu cầu tuyên bố anh Huỳnh D mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà Huỳnh Thị Xuân Ly là người giám hộ đương nhiên theo quy định pháp luật là có căn cứ, phù hợp với quy định pháp luật tại Điều 22, Điều 53 của Bộ luật Dân sự và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự nên chấp nhận

[3] Về lệ phí và chi phí tố tụng: Đơn yêu cầu của bà Lan được chấp nhận, nên bà phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự và chi phí tố tụng theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Áp dụng Điều 22; Điều 46; Điểm c khoản 1 Điều 47; khoản 1 Điều 48; các điều 53, 57, 58 và Điều 59 của Bộ luật Dân sự.

1. Chấp nhận toàn bộ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Huỳnh Thị Xuân Ly đề ngày 04/4/2023.

Tuyên bố anh Huỳnh D, sinh năm 1973; CCCD số 062073001653, do Cục cảnh sát Quản lý hành chính về Trật tự Xã hội cấp ngày 20/8/2021; địa chỉ: Số Thôn

Tân An, xã Ia Chim, thành phố Kon Tum, tỉnh Kon Tum mất năng lực hành vi dân sự;

Bà Huỳnh Thị Xuân Llà người giám hộ đương nhiên của anh Huỳnh D theo quy định tại Điều 53 của Bộ luật Dân sự 2015. Bà Huỳnh Thị Xuân Lthực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật.

2. Về lệ phí và chi phí tố tụng: Áp dụng khoản 3 Điều 144; các điều 149, 159 và Điều 161 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 6, điểm đ khoản 1 Điều 12, Điều 35 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về án phí và lệ phí Tòa án.

2.1. Bà Huỳnh Thị Xuân Lđược miễn lệ phí.

2.2. Bà Huỳnh Thị Xuân Lphải chịu 11.000.000 đồng (Mười một triệu đồng) chi phí giám định. Bà Huỳnh Thị Xuân Lđã nộp đủ số tiền chi phí giám định này.

3. Quyền kháng cáo: Căn cứ Điều 372 Bộ luật tố tụng dân sự, người yêu cầu có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định (ngày 15/5/2023).

Nơi nhận:

- VKSND TP KonTum;
- Chi cục THADS TP. Kon Tum;
- Người yêu cầu;
- Lưu; Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đồng Thị Bình